

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou **F., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., proti povinnému **M. U.**, bývajúcemu vo V., **o vymoženie 352 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 2 Er 146/2010, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. októbra 2012 sp. zn. 41 CoE 237/2012, takto

r o z h o d o l :

I. Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a.**

II. Dovolanie **o d m i e t a.**

Povinnému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku z 25. januára 2010 sp. zn. SR 22908/09 vydaného Stálym rozhodcovským súdom, ktorý zriadila S. a.s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“). Okresný súd Veľký Krtíš uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením z 24. mája 2012 č.k. 2 Er 146/2010-22 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju; rozhodol tiež o trovách exekúcie. Súd prvého stupňa po preskúmaní rozhodcovského rozsudku, úverovej zmluvy a Všeobecných

podmienok poskytnutia úveru dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v zmluve o úvere, ktorú súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu, je v rozpore s vnútroštátnymi právnymi normami upravujúcimi režim spotrebiteľských zmlúv a s ustanoveniami Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“). Dospel k záveru o neprijateľnosti tejto rozhodcovskej doložky, ktorá spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi oprávnenou a povinným v neprospech povinného. Túto rozhodcovskú doložku si povinný osobitne nevyjednal a mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým podmienkam poskytnutia úveru, a teda aj ustanoveniu o rozhodcovskom konaní. I keď oprávnenou vopred naformulovaná rozhodcovská doložka vyznievala tak, že pre prípad sporu umožňuje povinnému možnosť voľby medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, reálne mu tento výber neumožňuje. Vychádzajúc z povahy samotnej zmluvy o úvere je zrejmé, že subjektom, ktorý bude mať v konečnom dôsledku právo voľby medzi rozhodcovským alebo civilným súdom bude takmer vždy veriteľ. Predmetnú rozhodcovskú doložku súd posúdil ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ktorá je podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul. Z týchto dôvodov exekučný súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju (§ 57 ods. 1 písm. g/ a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku).

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 30. októbra 2012 sp. zn. 41 CoE 237/2012: a/ návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol, b/ napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Zamietajúci výrok odôvodnil tým, že v danom prípade nie sú dané predpoklady pre postup podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Pre úplnosť odvolací súd poukázal aj na ustanovenie § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. V ďalšom uviedol, že súd prvého stupňa správne skúmal, či označený rozhodcovský rozsudok je vykonateľný exekučný titul a dospel k správne záveru, že exekúcia je neprípustná. Aj podľa zhodného názoru odvolacieho súdu zakladá rozhodcovská doložka obsiahnutá v predmetnej úverovej (svojou povahou spotrebiteľskej) zmluve značnú nerovnováhu práv a povinností účastníkov v neprospech spotrebiteľa, ktorý bol okolnosťami donútený pristúpiť k zmluvnému dojednaniu bez toho, aby mohol ovplyvniť jeho obsah. Dôsledky uzavretia rozhodcovskej doložky pritom podstatným spôsobom zužujú možnosti spotrebiteľa pri ochrane jeho práv v prípade sporu s dodávateľom. Uvedená rozhodcovská doložka

je neplatná, preto nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu na vydanie označeného rozhodcovského rozsudku, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul. Odvolací súd preto rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Proti výroku uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. októbra 2012 sp. zn. 41 CoE 237/2012 o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podala oprávnená odvolanie.

Proti potvrdzujúcemu výroku uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. októbra 2012 sp. zn. 41 CoE 237/2012 podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O.s.p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), 3. rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), 4. oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), 5. sa v konaní dopustili inej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie, 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Z týchto dôvodov oprávnená žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie; zároveň žiadala, aby dovolacie konanie bolo prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013 a 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov

inštitúcii, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica, z určujúceho hľadiska išlo ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

II. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 58/2013, zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013 a z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012),
3. ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie,
4. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,
5. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania,
6. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery (viď 1. až 6.) zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

K tvrdeniu oprávnenej, že súd prvého stupňa bol v danom prípade so zreteľom na § 57 ods. 5 Exekučného poriadku v znení účinnom od 9. augusta 2012 povinný nariadiť pojednávanie, dovolací súd uvádza, že súd prvého stupňa rozhodol 24. mája 2012, kedy uvedenú povinnosť nemal.

K námietke dovolateľky, že preskúmanie a vyhodnotenie obsahu listín (dokazovanie) v exekučnom konaní bolo vykonané bez jej účasti, napriek tomu, že v konaní malo byť nariadené pojednávanie a že jej bolo odopreté právo vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, najvyšší súd uvádza, že exekučný súd je povinný „vyšetrovaním“ ex offio zisťovať skutkový stav na účely efektívnej ochrany spotrebiteľa a takýmto postupom nedochádza k porušeniu práv dodávateľa na verejné prejednanie veci a vyjadrenie sa k vykonaným dôkazom (viď bližšie II. ÚS 160/2013). Najvyšší súd v súvislosti v touto námietkou oprávnenej poukazuje tiež na závery, ktoré vyjadril Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. PLz. ÚS 1/2014.

Dovolateľkou namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O.s.p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných vád konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd mu nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. mája 2014

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková